

Objawy

Objaw (symptoma) - zjawisko zachodzące w organizmie lub psychice człowieka, które jest wykorzystywane jako oznaka występowania określonej choroby lub stanu patologicznego lub prawidłowego.

Objaw Abadiego

Rodzaje:

1. Skurcz m. dźwigacza powieki górnej w wolu z wytrzeszczem.
2. Zniesienie bolesności ścięgna Achillesa przy ucisku występujące np. w wadzie rdzenia.

Objaw adiadochokinezy Babińskiego

Niezdolność do wykonywania ruchów naprzemiennych kończynami (np. kolejne odwracanie i nawracenie dłoni). Występowanie: uszkodzenia mózdzku.

Objaw Alajounine'a i Thurela

Niemожność chodzenia na piętach i opadanie stopy. Występowanie: porażenie n. kulszowego.

Objaw Amosa

Chory unosząc się z pozycji leżącej do siedzącej nie siada do kąta 90°, podpira się szeroko rozstawionymi i wysuniętymi do tyłu rękoma.

Występowanie: jeden z objawów oponowych, ch. Heinego i Medina.

Objaw Argylla Robertsona

Brak reakcji bezpośredniej i konsensualnej źrenic na światło, przy zachowanej reakcji na zbieżność i nastawność. Występowanie: wiał rdzenia.

Objaw Babińskiego

Zgięcie grzbietowe palucha połączone z wachlarzowatym rozstawieniem pozostałych palców powstałe pod wpływem drażnienia podeszwowej powierzchni stopy.

Występowanie: uszkodzenie dróg piramidowych.

Objaw Balleta

Niedowład lub porażenie jednego lub kilku mięśni okoruchowych. Występowanie: nadczynność tarczycy.

Objaw Barrego

Chory leży na brzuchu, zgina się mu biernie kończyny w stawach kolanowych pod kątem prostym, po chwili kończyna niedowładna opada lub chory koryguje jej opadanie, przez co powstają ruchy wahadłowe tej kończyny.

Występowanie: niedowład piramidowy.

Objaw Barttle'a

Krwak podskórny ponad wyrostkiem sutkowatym. Występowanie: złamania podstawy czaszki.

Objaw Beevora

Przesuwanie się pępka ku górze przy zmianie pozycji z leżącej na siedzącą. Występowanie: porażenie mm. dolnych brzucha.

Objaw Bella

Unoszenie gałki ocznej ku górze i na zewnątrz przy zamykaniu oczu. Występowanie: porażenie n. twarzowego.

Objaw Bera

Nadmierne rogowacenie i przebarwienie skóry łokci i kolan ("brudne kolana i łokcie"). Występowanie: niedoczynność tarczycy.

Objaw Bergera i Wartenberga

Oslabienie lub zniesienie wyczuwalnej dotykiem wibracji m. okrężnego oka przy zaciskaniu powiek. Występowanie: porażenie n. twarzowego.

Objaw Blumberga

Ostry ból brzucha odczuwany w chwili nagłego zwolnienia ucisku powłok brzucha. Występowanie: zapalenie otrzewnej.

Objaw Bostona

Nierównomierne z ruchem gałek ocznych przesuwanie się powiek podczas patrzenia ku dołowi. Występowanie: nadczynność tarczycy.

Objaw Brama

Szerokie otwarcie szpar powiekowych podczas śmiechu. Występowanie: nadczynność tarczycy.

Objaw Brandstaedtera

Charakterystyczna linia dna pęcherza moczowego na zdjęciu z kontrastem. Występowanie: wysiłkowe nietrzymanie moczu.

Objaw Brdlika

Niemожność dotknięcia głową kolan w pozycji siedzącej. Występowanie: choroba Heinego i Medina.

Objaw Hertoghe'a

Brak owłosienia 1/3 zewnętrznej łuku brwiowego. Występowanie: niedoczynność tarczycy.

Objaw Chaddocka

Drażnienie skóry w okolicy kostki zewnętrznej powoduje reakcje podobną jak w objawie Babińskiego.

Objaw Charcota Uniesienie łuku brwiowego. Występowanie: porażenie n. twarzowego.

Objaw Charcota, Mariego i Cardarelliego

Drżenie całego ciała (gł. dłonie). Występowanie: nadczynność tarczycy.

Objaw Chelmońskiego

Bolesność na wstrząsanie wątroby.

Występowanie: torebka włóknista wątroby Glissona.

Objaw Chiraya

Niemожność ustania na palcach i opadanie na piętę po stronie chorej. Występowanie: porażenie tylnych mm. goleni w rwie kulszowej.

Objaw Chvostka

Skurcz mm. mimicznych po opukiwaniu policzka w miejscu przebiegu n. twarzowego (przed przewodem słuchowym zewnętrznym).

Występowanie: tężyczka, w wieku poniemowlęcym: chwiejność wegetatywna.

Objaw Courvoisiera

Powiększenie pęcherzyka żółciowego wskutek ucisku na przewody żółciowe przez guz trzustki.

Objaw Cullena

"Błękitny pępek" = krwaki pępka (haematophalus) - powstaje wskutek przeświecania krwistej zawartości jamy brzusznej.

Występowanie: krew w jamie brzusznej (np. pęknięta ciąża pozamaciczna).

Objaw Dalrymple'a

Rozszerzenie szpary powiekowej wskutek przykurczu powieki górnej. Występowanie: choroba Basedowa.

Objaw Enrotha

Obrzęk powiek górnych (czasem także dolnych). Występowanie: nadczynność tarczycy.

Objaw fajkowy

Wydymanie jednego policzka przy wydechu po stronie porażenia. Umożliwia rozpoznanie strony porażenia u chorego nieprzytomnego.

Objaw fantomu

Odczuwanie bólu i czucia w amputowanej części ciała.

Objaw firankowy

Opadnięcie łuku podniebno-gardłowego po stronie porażonej i zbaczanie języka i tylnej ściany gardła w stronę zdrową przy fonacji.

Występowanie: jednostronne porażenie n. IX i X.

Objaw Flataua

1. Karkowy - przy biernym pochyleniu głowy do przodu następuje rozszerzenie źrenic.

2. Erekcyjny - przy kilkakrotnym pochyleniu tułowia ku przodowi pojawia się erekcja. Występowanie: zwiększone ciśnienie śródczaszkowe, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Objaw Giocondy

Charakterystyczny wyraz twarzy (tzw. uśmiech poprzeczny). Występowanie: miastenia (pierwszy i najczęstszy objaw).

Objaw Goldflama

Ból powstający podczas wstrząsania okolicy lędźwiowej. Występowanie: choroby nerek.

Objaw Graefego

Powieka górna nie nadąża za poruszającą się w dół gałką oczną. Występowanie: nadczynność tarczycy, wytrzeszcz.

Objaw Grasseta

Niemожność równoczesnego uniesienia obu kończyn dolnych podczas leżenia na wznak przy zachowanej zdolności do unoszenia każdej z kończyn oddzielnie, kończyna niedowładna opada w chwili podniesienia kończyny zdrowej.

Objaw Greya-Turnera

Krwawe podbiegnięcie podbrzusza i okolicy lędźwiowej.

Objaw Grifforda

Trudność w wywinięciu powiek górnych.

Występowanie: choroba Basedowa, retrakcja powiek górnych pochodzenia mięśniowego.

Objaw Hilla

Ciśnienie na t. udowej większe od ciśnienia na t. ramiennej. Występowanie: niedomykalność zastawki aortalnej.

Objaw Hofmoka

Ucisk na powłoki brzuszne powoduje powstanie zagłębienia utrzymującego się przez pewien czas. Występowanie: zaleganie kału.

Objaw Homansa

Ból łydki w czasie grzbietowego zginania stopy. Występowanie: zakrzepica żył głębokich łydki.

Objaw Janeway

Plamiste rumienie lub wybroczyny na dłoniach i podeszwach. Występowanie: powolne zapalenie wsierdza.

Objaw Jellinka

Przebarwienie skóry powiek. Występowanie: nadczynność tarczycy.

Objaw Kehra

Ostry ból w lewym podżebrzu promieniujący do lewego barku. Występowanie: pęknięcie śledziony.

Objaw Kniesa

Nierównomierne rozszerzenie źrenic w przyćmionym świetle. Występowanie: nadczynność tarczycy.

Objaw Kochera

Gałka oczna nie nadąża za poruszającą się skokowo ku górze powieką górną podczas patrzenia ku górze. Występowanie: nadczynność tarczycy.

Objaw kucania

Skłonność do przybierania pozycji kucznej, zwykle w związku z wysiłkiem i niedotlenieniem krwi krążącej. Występowanie: tetralogia i pentalogia Fallota.

Objaw Lafory

Zaostrzenie rysów twarzy.

Występowanie: zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Objaw Littena

Podczas wdechu powstaje w obrębie przestrzeni międzyżebrowych (od VII w dół) poziome wgłębienie przesuwające się ku dołowi, które przy wydechu wypełnia się.

Występowanie: jednostronnie ujemny objaw - zmiany w jamie opłucnej (zrosty, wysięk, powietrze w jamie opłucnej).

Objaw Loewiego

Szybkie, maksymalne rozszerzenie źrenicy po wkropleniu roztworu adrenaliny. Występowanie: nadczynność tarczycy.

Objaw Lusta

Nagłe odwrócenie stopy w odpowiedzi na uderzenie w miejscu przebiegu n. strzałkowego powierzchownego (poniżej głowy strzałki).

Występowanie: tężyczka.

Objaw łokciowy

Uderzenie w n. łokciowy poza kłykiem wewnętrznym powoduje zgięcie w kierunku łokciowym palców 3,4 i 5. Występowanie: tężyczka.

Objaw Maranona

Pokrzywka skóry szyi na poziomie tarczycy. Występowanie: choroba Basedowa.

Objaw Mariego

Rzadkie mruganie.

Występowanie: choroba Parkinsona (jeden z wczesnych objawów).

Objaw Moebiusa

Zbaczanie gałki ocznej podczas patrzenia zbieżnego. Występowanie: choroba Basedowa.

Objaw Murphy'ego

Ucisk ręką prawego podżebrza powoduje ból podczas wdechu, co zmusza chorego do płytkiego oddychania. Występowanie: kamica żółciowa.

Objaw Musetta

Rytmiczne kiwanie głową. Występowanie: niedomykalność zastawki aortalnej.

Objaw opaskowy = objaw Rumpla i Leedego

Kilkunastominutowe uciśnięcie ramienia opaską elastyczną powoduje powstanie wybroczyn na skórze poniżej ucisku (co świadczy o wzmożonej przepuszczalności naczyń włosowatych).

Objaw Pastii

Ciemne, wybroczynowe pasy w zgięciach łokciowych i pachwinowych. Występowanie: okres wysypkowy płonicy.

Objaw Raynauda

Napadowe zblednięcie palców stóp, rąk, płatków usznych i czubka nosa pod wpływem zimna lub emocji. Występowanie: choroba Raynauda, kolagenozy.

Objaw Romberga

Utrata równowagi podczas stania ze złączonymi stopami i z zamkniętymi oczami. Występowanie: wiał rdzenia, uszkodzenia mózdzku.

Objaw Rowsinga

Ból w prawym dolnym kwadrancie jamy brzusznej powstający przy uciskaniu lewego dolnego kwadrantu jamy brzusznej.

Występowanie: ostre zapalenie wyrostka robaczkowego.

Objaw Schultzego

Powstawanie dołka na języku w miejscu opukiwania go młoteczką. Występowanie: tężyczka.

Objaw Skody

Odgłos opukowy bębnowy ponad poziomem dużej ilości płynu w jamie opłucnej lub ponad stłumieniem spowodowanym pneumonicznym nacieczeniem płuca.

Objaw Stellwaga

Rzadkie i niepełne mruganie.

Występowanie: nadczynność tarczycy, choroba Parkinsona.

Objaw Stierlina

Brak wypełnienia środkiem cieniującym jelita. Występowanie: choroba Leśniewskiego i Crohna, gruźlica.

Objaw sztywności karku

Opór pojawiający się podczas biernego pochylania głowy ku przodowi. Przy znacznej sztywności może dojść do wygięcia głowy ku tyłowi (opisthotonus).

Występowanie: zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Objaw Trendelenburga

Opadanie miednicy po stronie zdrowej przy obciążeniu kończyny chorej. Występowanie: porażenie mm. odwodzących, brak podparcia k. udowej w panewce.

Objaw triady Hutchinsona

Triada objawów występujących w kile wrodzonej późnej:

1. zęby Hutchinsona
2. ślepotą związaną z zapaleniem mięszowym rogówki
3. głuchota związana ze zmianami zwyrodnieniowymi w uchu wewnętrznym

Objaw Trousseau

Ucisk pęczka naczyniowo-nerwowego ramienia powoduje skurcz mm. przedramienia i dłoni (dłoń układa się w tzw. "rękę położnika"). Występowanie: tężyczka.

Objaw Weila i Edelmana

Podczas badania objawów Kerniga następuje zgięcie grzbietowe palucha.

Występowanie: wzmożone ciśnienie śródczaszkowe, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Objaw Yergasena

Bolesność okolicy bruzdy międzyguzkowej ramienia w czasie wykonywania supinacji przeciwko oporowi zgiętego w stawie łokciowym przedramienia.

Występowanie: zapalenie pochewki m. dwugłowego.

Objawy Brudzińskiego

1. karkowy - biernie pochylenie głowy do przodu powoduje zgięcie kończyn dolnych w stawach biodrowych i kolanowych
2. policzkowy - ucisk na policzek poniżej k. jarzmowej powoduje uniesienie przedramion i ich zgięcie
3. łonowy - ucisk na spojenie łonowe powoduje zgięcie kończyn dolnych w stawach kolanowych i biodrowych

Występowanie: zwiększone ciśnienie śródczaszkowe, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Objawy oponowe Kerniga

1. górny - biernie pochylenie tułowia ku przodowi powoduje zgięcie kończyn dolnych w stawach biodrowych i kolano- wych
2. dolny - opór występujący podczas biernego prostowania kończyn dolnych, uprzednio biernie zgiętych w stawach kolanowym i biodrowych

Występowanie: zapalenie opon mózgowo-rzdkeniowych, zwiększone ciśnienie śródczaszkowe.